

ellenzéki vezérszónok mindenhatóságával is óriási csodákat lehetne végbevenni.

Főleg pedig azt volna kénytelen belátni és nyíltan be is vallani az ellenzék t. vezére, hogy sok mindennek oka a „helyzet”-ben fekszik ugyan, de e helyzetet készakarva senki sem teremtette: az a mi sajátosság viszonyainkból foly, azt mi örököltük, s azon csak úgy könnyedén változtatni, még az ellenzék bölcsességének sem adatott.

Követválasztási cselszövény.

Udvarhelyszék, dec. 23. 1870.

I.

Van ez anyaszéknek egy szülöttje, a kihez a székek nemes érzésű és jó gondolkodású összes értelmisége méltán intézhetné azokat az emlékeztető szavakat, melyeket a római nagy szónok és államférfi Cicero intézett volt Catilinához eképpen: „Meddig élsz még vissza te Catilina a mi békétlenségünkkel?” ahhoz a Catilinához, a ki, hogy a consuli főtisztviselést minden cselszövényei és kérései mellett is el nem nyerte: kétszer csinált összeesküvést a köztársaság ellen, a mely összeesküvésnek élte főképpen az ő consuli versenytársa s ugyanezért személyes ellensége Cicero ellen vala intézve. Egy szülöttje, a kiről méltán elmondhatjuk ugyancsak Ciceroval: „huncceina hominem! huncceina impudentiam judices! huncceina audaciam!” Egy szülöttje, a ki színben deákparti — még pedig a szabadelvűbb árnyalatból, — de szívből — akár egy Nádasdy miniatúr, vagy ha jobban tetszik: provincialis kiadásban.

Igen, mert ez a szülött, ez a sok fából faragott ember, a ki a kormányt, illetőleg a Deákpartnak — ha úgy jó — ezerszer hüségét esküszik, a kinek — szája vallomása szerint — nincs főbb törekvése, mint hogy a jobboldal erősödjék, biztos jelek szerint, úgy kész alatt, ugyamalom alatti politika útján nem kevesebbre törekszik, mint arra, hogy Udvarhelyszék Ugron Lázár helyébe baloldali követet küldjön. E biztos jelek közül a legfeltűnőbbek az ő egyik és másik rokonának itt és amott elejtett nyilatkozatai és a nép elkészítésére az ők drasztikus módjának szerint intézett információi, különösen pedig — a mielőtt Orbán Balázsnak megállapodtak volna — egy Orbán Balázsnál más, itt a székek ismeretes baloldali egyének a képviselői állomás elvállalása érdekében részéről lett, habár eredménytelen megoldása. Efélett pedig az atyafiak, a kik a mult követválasztáskor élethalálra jobboldaliak voltak, — a hogy mi őket és az ő nagy műfijukhoz való viszonyait ismerjük — titkos engedelem és commandó szó nélkül tenni teljességgel nem merének. „Noscitur ex sociis, qui non cognoscitur ex se.”

És miért mindezek, kérdezed talán és kérdezheted is oh nyájas olvasó? Hát a bizony személyes gyűlöletéből. Hogy subplantiáljon ez az „átkozott szülött” egy általánosan tisztelt és szeretett egyéniségnek, a kinek ő akár a magas kormány nemes intenciói iránti hüségét és odaadást, akár a részrehajlás nélkül való jellemtisztaságot és ebből kifolyó igazságszolgáltatást, akár a közjóra irányított és ennek érdekében eddigelé is hozott fáradságokat és áldozatkészségeket vesztik tekintetbe — avagy csak saruja szíját sem méltó megoldani. Igen oh nyájas olvasó! ez a mesebeli álnok macska szerepét játszó szülött már réges-régóta zavar, gyanyusit és bujtogat az anyaszékben, zavar alatt és fenn, zavar és ámit az intelligenciájánál, zavar és ámit a nagy tömegnél, pártot párt ellen, embert ember ellen, igéri pártfogását ma Pálnak, holnap Péternek, s e miatt sem a pártok, sem a pártok részéről fölléptek nem tudnak vele tisztába jöni, elannyira, hogy ha a fennebb érintett jelek nem léteznének is, avagy csak ebből az eljárásból is igen valószínűleg lehetne combinálni azt a fennebb állított tervét, mely szerint neki nem a Deák-párt erősödése s ennek egyik vagy másik jelölt körüli solidaris tömörülése, hanem személyes bosszúvágyának kielégíteni akarása fekszik a szívében.

A csatatérről.

A porosz hadi jelentések köztölték dec. első napjaiban a loirei sereg szétverését, hanem azért a hetek óta folyó harcok végeredménye mégis a francziák javára ütött ki, bár látszólag visszavonultak. A Blois felé irányult oldalmozdulattal merőazon lett megváltoztatva Chancy hadseregének homlokzata, úgy, hogy oldalba fenyegette az Orleansera támaszkodó német hadakat. A hadműködési vonal Páris felé nyitva áll Chancy előtt, míg eshetőleg visszavonulása Cherbourgra biztosított. A Cher vonala felezi jobb szárnyát és innen sakkban tartja a német hadakat Orleansnál; balszárnya pedig kezdet nyújtja bretagnei hadseregnek s így lehetővé teszi a francia északi hadsereggel combinative nyomulni Páris fölmentésére, és pedig a balszárnyat a Loirera, a jobbat a Szajnára támasztva vonulni be a Le-Mans Evreux hadhomlokzatba.

Chancy tábornok dec. 20-án érte el Le Manst s egyenlül a Coulie-tábor 48,000 katonájával; tehát 150—180,000 emberrel nyomulhatott Párisnak, nem lévén előtte oly erős német haderő, mely őt ebben megakadályozza. A megszakodott német hadsereget

teket egyenként verheti meg. A francia loirei hadsereg ma sokkal közelebb van Párishoz, mint volt november végén; eszerint a biroszalt porosz győzelmek dacára maig egy talpalatnyi területet sem veszített. Mint a „Wehr. Ztg.” kimutatja, és pedig mértőföldek szerint, Chancynak 5—6 állomásony előnye van a mecklenburgi hg és Frigyes Károly hadai felett; ez időt arra használhatja, hogy dec. 25-ig Páris alatt teremjen, s itt Trochu badaival közösen döntő csatát vívjon, mielőtt a Loirenál hétélig hiába harcolt porosz hadak az ostromot támogatására megjelenhetnének; ezek győzelmeik folytán 75,000 főre olvadtak le, s két hónap kell arra, míg Németországból új 100,000 embert nyerhetnek pótlásul. A „Wehr. Ztg.” azon következtetésre jut, hogy bár mennyit biroszaltják a poroszok Páris bombáztatását, tény, „hogy most nem a francziák a poroszok által, hanem a poroszok a francziák által vannak bekerítve.”

A Garibaldival szemben álló 35,000 porosznak sincs igen jó dolga, mert mindenfelől nyomulnak ellenük a lyoni hadsereg csapatai; a németek már is védelemre szorítkoznak, mi e tájon reájok nézve fél vereség.

Ezeket szem előtt tartva kell megítélnünk Trochu újabb megkezdett hadműveleteit Páris körül; latoljunk meg a versaillesi táviratokat; ez adja a kulcsot kezünkbe, hogy megérthessük, miért beszélnek most oly tisztességes hangon Bismarck lapjai Magyarország Ausztriáról: Bellona kezd hátat adni a porosz fegyvereknek, ezért tér be Vilmos herceg főhadiszállására az önmérséklet és méltányosság: a harci dícsőség baisséje gyógyítja ki a vér és vas embereit az elbizakodottság lázából.

Trochu és Ducrot dec. 21-én kezdék meg a támadást a Párisi körülrő, de francziák által folytatott ostromot ellen. A versaillesi hivatalos sűrűnyök visszaveretik a gárdával és a 12 ik hadtesttel a francziák támadásait, még pedig az előbbi hadállásból, bár a francziák az ostromot többi német hadtesttel is gránát záppalra özlönlék el; dec. 22-n is a szászoknak és württembergieknek tulajdonítják a újmet jelentések a győzelmet; hanem dec. 23-án már a versaillesi főhadiszállás is elismeri, hogy a francziák elfoglalták a Maison blanche-t és Chelles-t, tehát tulbatoltak a porosz előbbi hadállásokon; de el azt is, hogy a gárda és a szászok 2400 embert vesztek és Manteuffel hadseregéről is szomorú hírek érkeztek. A francia tudósítások már dec. 22-én hasonló sikert jelentettek Páris alól, hozzáadván, hogy a porosz utátokeket a támadás egész vonalán elballagattatták. Délről azt jelenték, hogy a poroszok Tours elől visszahátrálnak, északon meg Faidherbe csatázott dec. 20-án, s a csatát az ő hadai kezében maradt. Dec. 23-ról pedig azt mondja a francia hadi jelentés, hogy a jobbszárny Páris alatt elfoglalta Neuillyt, Ducrot pedig Groslyt és Drancyt csak Bourgesből valának kénytelenek a francia csapatok ismét kivonulni. A jobbszárny által elfoglalt helységek 3/4 mértőföldre esnek a Rosny és Neuilly fertőktől, tehát Villa Eurard és Maison blanche elfoglalása a cernirozó öv áttörésével ugyanazonos; a francziák egész éjen át elfoglalva tarták e helyeket s dec. 22-n innen tettek támadó lökemet előre. Ducrot pedig Drancy és Ferme Groslyt elfoglalásával északkeleten a szászokat hátra dobta, míg déli és délnyugoti irányban le Chiard helység jutott a francziák kezébe.

Mindezekből kiittuk, hogy Páris alatt nem a bombázásról van többé szó, hanem a németek mind hátrább szorítkoznak s így a kör tágulván, áttörése is várható véglegesen. A „Daily Telegraph” 520 ezer emberre számítja a fegyveres erőt Párisban. Ebből 300,000-et Thomas tábornok vezényel, míg Ducrot 150,000 emberrel, 80 tüzeggel (640 ágyu) és két lovas ezreddel a városon kívül táboroz; a harmadik hadsereg Vinoy alatt 70,000 emberrel a várakat tartja megszállva, melyek 70 fontos lövegekkel vannak felszerelve, úgy hogy a németek 24 fontos kruppjai ezek ellen mitse tehetnek; a Mont Valerienben két ágyuszörny van felállítva, melyek lövegekkel Versaillesben Vilmos lakását is beérthetik.

A „Times” jól értesült tudósítója szerint az I. loirei hadsereg dec. 20-dikán Chateaudun irányában állt, Páris felé nem volt előtte német hadsereg s csak az a kérdés, vajlon elérheti-e Páris, mielőtt a német hadak beértheték. Északon Serguigny és Beaumont odahagyták a poroszok, hátrálván Ferre tábornok hadai elől; dec. 23-ról Faidherbe jelenti, hogy Pont Nogellesnél 7 órai harc után ura maradt a csatatérnek.

Bordeaux, dec. 25. (Hivatalos) Faidherbe tük egy sűrűny e hó 24-ről jelenti: Az ellenség velünk egy, 11 órától esti 6 óráig tartó tüközethe bocsátkozott; állásaink kedvezők voltak a Somme mentében Daours és Conty közt. Csapatunk bámulatra méltóan küzdötték. A nap folyamában helységek ismételve elfoglaltattak s a siker részünkről 5 óráktól fogva, mintegy gyalogságunk az ellenséget szoronyokkal nyomta vissza, tökéletes volt. 5—6 óra közt egy porosz hadosztály felhasználta az alkonyat homályát s a völgyben ismét elfoglalt egy pár községet. Csapatunk megtartott állásaikban táboroznak.

Déva, dec. 19. 1870.

E hó 16- és 17-én tartá meg itt Hunyadme gyé bizottmánya ez évben utolsó évnegyedes gyűlést, melynek főbb tárgyait pontonként egyenesen a jegyzőkönyv nyomán közölhetem.

Köztisztelőben és szeretetben álló főispánunk mlts Barcsai László, négy bizottmányi tag által a gyűlésbe meghívván, tíz óraker szívből üdvözli, az idő mostohasága miatt kevés számmal megjelent tagokat, kijelentvén, hogy ha netalán felette fontos ügyek is kerülének szőnyegre, azok halasztassanak népebb gyűlésre. E rövid beszéd eljenzéssel fogadtatt. Makrai Aladár egy rögtönzött casnos beszédben szerénységgel köszönte meg, hogy a közelebbi gyűlésben tisztelőbeli jegyzőnek választott, s ezután az esküt letette. Főjegyző előadja a tanácskozás tárgyát képező iratokat, melyek közül két módosított törvényezik a levéltárba tételük. A bizottmány erkölcsi kötelemének ismeri Blücher Ábrahám papirkereskedőnek a megye számára 1848 előtt kiszolgáltatott papir árát 1039 forintot rovatal úján is megtéríteni, miután belügyér ő mltsge a követelést állami kiadásnak nem tekintette. Belügyér ő mltsge jóváhagyja, hogy a községek a falusbírák számára küldőnczöket tarthassanak. Pénzügyminister ő nagyméltósága tagadó választ küld a bizottmány azon kérélmére, hogy a megye területén az adóvégrehajítás, tekintve a marhavészből származott közlekedés és kereskedelem fennakadását — beszüntessék. E részben újabb részletes felirat határozattal. Reméljük, hogy ezúttal a minister jobban értesítettvén megékény anyagi viszonyainak rongált állapotáról, újabb feliratban fontolóra vevendi a létező és tagadhatlanul mostoha helyzetet. Pestmegyének a cselérendtartás körüli intézkedése, Borsodnak Szemere Bertalan iránti kegyete tudomásul vétetnek. Déva városának a Nagy-Cserna szabályozását érintő kérélmé a tisztességhez tételük át sűrűny elintézés végett. A bizottmány kimondja, miszerint Köpe Sándor mérnököt törvényes becsű mellett a megye kertjét, melyre a börtön nagybirtása végett — sajnos — szükségé van, átveszi. Horzsa Augustus bunyadi városbíró, Májor Átvel és Bonteszko Mihály, mint mult ülésben megválasztott tisztelőbeli főjegyzők a hivatalos esküt leteszük. Szeredai Ignác főbíró a közügyek állapotáról előterjeszti évnegyedes jelentését. Góla Mózes b. tagnak a népszámlálás körüli aggokra dacára kifejtett kitűnő buzgalmaért jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatik. Itt eszünkbe jut a hunyadmegyei monografiai társulat, melynek Góla úr színtén egyik előke, s melynek hogy mielőbb életjelét lábasuk, szívből óhajtjuk. Elfogadtatik Lehman ügyvédnek azon indítványa, hogy a szabad kutatás a bányágyet illetőleg egy feliratban Erdélyre is ki terjesztetni szorgalmazassék. A hátszeg-váraljai út a tisztesség előleges jóváhagyása nélkül készítvén, határozattal, hogy jövőben nagyobb utak csak is a bizottmány jóváhagyása után építtessenek. Tehát a helyett, hogy a tisztesség az indóházig útát építtvén, köszönetet szavaztatott volna neki, egy kis rendreigazítás. Hiában! de nobis sine nobis, még ha jó, úgy sem kell, mert ez az alkotmányos élet!

Ezzel az első napi ülés délután két óraker szétoszlott, hogy a főispán ő mltsge vendégszerető asztalánál kipihenje a nap fáradaimait. A hivatalos toaszatokon kitűl igen találó volt főispán úr ő méltóságáé, melyben a nagybátyjával kötekedő öcsem uramnak azon daczos feleletére, miszerint ő megél nagybátyja nélkül is, az öreg úr viszonzozza: „Meg, de hogyan?” A románok is megélnének nálunk nélkül, de hogyan?

17-kén. A tegnapi gyűlés jegyzőkönyve hitelesítettvén, 1. a hátszegmegyei törvényszék részéről a törvényszéki ügyek állásáról jelentés tételük. 2. Mlts Szilvász László főlemlíti, hogy Petrosényből két bányász, kik a mivelv osztályhoz tartoznak, esendőrök által Hátszegre kísértetvén, a közönséges rabok közé csukattak. Felvilágosítás: „Nyilvános erőszakoskodás okozta.” Szép is volna, ha a posttörvényes verkedők számára külön börtönökre volna szükség. 3. Az adóvégrehajítás megszüntetésére végett elkészített felirat fölolvastatván, elfogadtatik. A baromvásárok felszabadítása végett kir. biztos ő nagyméltóságához szintén folyamodás menesztetik. 4. B. József Géza ajánlata folytán a dévai közpeze id. igazgató tanára Koós Ferenc és Pípos J. ajánlata Petri Vazul képezdei tanár tisztelőbeli főjegyzőkké, Szilvász László ajánlatára pedig orvos Tóth Miklós tisztelőbeli főorvossá választattak. 5. A községi jegyzőknek fizetésük felemelését tárgyazó kérélmé a megyék rendezésére útaltatik.

Délután a jegyzőkönyv felolvastatván, a gyűlés bezárattott.

Közli

Dévai.

Kolozs-Monostor, 1870. decz. 27. é.

I.

Azt hiszem, hogy helyesen cselekszem, ha az olvasó közönségnek azon részével, mely a mezei gazdaságot előmozdító gazdasági tanítványok működése iránt érdeklődik, megismertetem némileg intézetünk szükségességét és szervezetét. E közlést annyival inkább szükségesnek látom, mivel az „Erdélyi Gazda” című szaklap az érdekelte közönségnek nem minden rétegében olvastatik és így nem szerezhethet magának tudomást intézetünk szervezetéről, működéséről, és fokonskénti előhal-

dásáról, már pedig ezen gazdasági intézetre Erdélynek éppen olyan szüksége volt, mint éhezőknek a kenyérre.

Minden államban, hol a civilizatio terjedni kezd, a szükségletek naponként mind nagyobb nagyobb mérvet öltenek. S ha nincsenek rendelkezés alatt azon eszközök, azon módok, melyekkel az erre megkívántatott megszereshetők: végelszégelyedés és szellemi visszaesés következik be.

Hazánkban, a mezei gazdaság ténylegos reformálása, legaldásdusabb tényező a nemzeti közjóllét előmozdítására. S mi által reformálhatók inkább a mezei gazdaságot, mint ha saját keblünkől nőtt és hazánk viszonyai szerint tudományosan képzett, szakavatott férfiak adunk mezei gazdaságot folytató közönségünknek?... Olyan férfiak, kik a természettudományok czél-szerű alkalmazása által kettőztetett eredményt tudjanak felmutatni a termelés terén.

Erre bathatos befolyással van a gazdaságok czél-szerű eszközökkel való beruházása. Azonban éppen itt esnek szélsőségek azok, kik más országban tették svájttá a gazdasági esmereteket, s az ott látottakat itt éppen úgy akarják érvényre emelni, s a beruházásokat éppen úgy tenni meg a mint amott észlelték. Még a helyt sikeresen használtatni szokott eszközöket s módszert sem lehet minden gazdaságnál egyaránt igénybe venni. Ezeknek változnia kell az éghajlat befolyásai, a föld geographiai fekvése és területi nagysága szerint. Más itt a gazdasági viszony, a föld minősége, fekvése, más az éghajlat.

Mi még csak a kezdeményezési ponton állunk. Csak fokonsként szabad haladnunk a beruházásoknál; a különböző minőségű és fajta gazdasági állapotok meghonosításánál. Ezek közül, a melyeket egyik gazdaságnál czél-szerűeknek látunk, másokhoz csak kísérlet végett szabad ajánlanunk; mert a mi egyiknél sikeres, az a másiknál éppen ellenkező eredményt idézhet elő.

Kimondhatatlan jótékony befolyással van a mezei gazdaság előmozdítására, ha a társadalom legalsóbb rétege is szellemi előhaladásban részesítettik, megizlettik vele azon jótékony hatásait, melyből a ki iszik, meg nem részesegszik. Csak ekkor lesz képes megérteni a nemzeti haladás jelszavát: „Előre!” Csak ekkor lesz képes fenkölt lélekkel küzdeni ennek kitűnő zászlója alatt, a mult tudatlansága ellen, s a jövő biztos répvartjának elfoglalására.

Csak így fejlődhetnek ki a nemzeti mezei gazdaság irodalmának terén a szellemi túsák, a hol mindég a megvitatt, s a többek által elismert igazság lesz a győztes fél.

Csak így emelkedhetik nemzetünk mezei gazdasági irodalma azon feypontra, hogy nem lesz szükség egyetlen gazdasági lapját subventioval támogatni; hanem megéli az a maga zseijében is.

Csete György g. n.

A magyar mérnök-egylet „Közlönye”.

(1870. IV-ik évfolyam, 5. 6. és 7-ik füzet.)

XXII.

Az Ismértések rovata, most is, mint mindig, gazdag és változatos. Erdely Benedek „a vasuti vonatok kiállításának” sokszor talányzerű, megfejtethetetlen látszó eseteit s azoknak lehető okait ismerteti Weber M. M. kísérletei és tapasztalatai nyomán. Malatinszky Lajos „Lübeck városának esatornázását”, s egy második cikkében „a huzanykötél alkalmazását” közli két jó hírű, adat-gazdag német folyóirat után. Az első közleményből egy német város példájában látjuk, hogy a Hebrecht által föllállított esatornázási alapelvek, az eddig észlelt tapasztalatok után következtetve, minő gyakorlati eredményt mutatnak fel? és hogy a még tetteg bé sem fejezett esatornázás mennyire jótékonyan hatott a város közönségi viszonyaira? — 2-dikban a huzanykötél által való erő átszarmaztatás gyakorlati alkalmazásának czél-szerűségét tanúsító tapasztalati adatokat találjuk összeállítva. — Bovy és társa hinta kosa című közlemény, a jeles és tartalomdu berlini „Deutsche Bauzeitung” után Horváth Samuól, ezen új találmányu eszlőpverő gépnek szerkezetével, munkaképességével s más hasonló czélú készülékek föllíti előnyével ismerteti meg, a XXX. számú tábla jól sikerült felvilágosító ábrái segítségével. Nem csekély érdekl az Albrecht főherceg tescheui uradalmában létesített Lo Presti-féle vasut ismertetése, az annak megvizsgálására bekküldve volt biztos Hoffmann es. kir. vasuti felügyelőnek, a fennállott m. k. vasuti felügyelőség főnökének jelentése nyomán, nehány a szövege nyomott ábrától megvilágítva. Mintán egy ily vasut már hazánkban is Diósgyőrnél forgalomba helyeztetett, kétszeresen érdekesek a közölt adatok, melyek a pálya szerkezetének mérés egyeztetésű eredetiségét kétségbevonhatlanul bizonyítják, s melyek méltán lephették meg a vizsgáló-bizottmány jelen volt tagjait. Napi lapjaink több ízben hozván figyelemgerjesztő közleményeket ez új találmányról, helyén volt az szaklapunkba fölvenni s technikai szempontból mértőleg méltatni. E rovathoz kell még soroznunk egy konyvismeretet Schobner Albertől, a Faiclie-féle szabadalmazott mozdony- és kocsi-szerkezetéről nem rég megjelent röpirat föllítt, melyet közli melegen

ajánl figyelmünkbe, meg levén győződve, hogy ezen rendszernek előnyei kétségtelenül vannak s alkalmazása másodrendű, főleg hegyi pályákon igen jó szolgálatakat teend.

Igen mesze vezetne, ha a „Vegyész” rovat nagyszámú apró cikkeit is mind egyenként akar-nók bémutatni e helyen; legyen elég annyit meg-említeni róluk, hogy a gépészet, vaspálya és csator-na építés köréből a legérdekesebb újdonságokat ölelik fel s állítják előnkbe rövid, szabatos köz-leményekben.

Az egyetel tárgyalásai cím alatt minden egyes füzetben a választmány hasznos és meszeze kibátó tevékenységével van alkalmunk megismer-kedni, örömmel tapasztalván, hogy az egyetel mind szellemi, mind anyagi tekintetben igen kedvező arányban gyarapodik. Ennek egyik legbeszélőbb bizonyítványa az, hogy negyedféltévi rövid fe-nu-állása alatt eljutott már azon kellemes helyzetbe, midőn maga számára Pesteo, a Józsefvárosban „Templomter” és „Csillagutca” sarkán saját tel-keket vásárolni képes volt, s azon egy az egy-et számára szükséges helyiségeket is magába fog-lalando bírba építését jelen évi május hó 29 én tartott rendkívül, közgyűlésén elhatározta. Említett közgyűlés fölbatalmazta az egyetel választ-mányát, hogy az ezen határozat foganatosítására szükséges intézkedéseket saját hatáskörében tegye meg, egyszerűen elismerését és köszönetét jegyző-könyvileg kifejezve, ezen eszme megpendítője, az eddigi történeteknek egyik legbuzgóbb támogatója és elmozdítója s e szerint a már elért siker egyik legfőbb tényezője Herrich Károly egyeteli tag-nak. Mi is szívünkkel öhajjuk, hogy áldás és siker kísérje az egyetel minden további működéseiben!

M. Vársárhely, 1870 dec. 13.

Horváth Samu,
mérnök.

ÚJDONSÁGOK.

— Király ő felsége a nemzeti múzeum szá-mára megküldte a Leitner Quirin által készített díszmunkát, mely az osztrák császári ház kircs-tárának nevezetesebb műkincseit tartalmazza. Egész-ben véve 18 füzetből fog állani 100 rézmetszettel s a szükséges szöveggel.

— A hadserg állapotának megvizsgálására kiküldött batos bizottság f. hó 27-kén fogja az el-járás módozatát megállapítani. Hírszerint legelőbb a budai és ó budai ruha felszerelési comissiók fog-nak megvizsgáltatni, utána a többi rendre. A bi-zottság nem fogja az időt és fáradságot kimélni. Mihelyt a delegáció ismét összeül, a kiküldött bi-zottság ugyan referálni fog az addig végbevit-t vizsgálatok eredményéről, de azután ismét folyta-landja működését.

— A magyar keleti vasut n. várad kolozsvári vonalán Csucsán érkező állomás lesz. A köz-elebbi hófnvatagok és rokkánások által okozott aka-dályok gyors elhárítása körül kifejtett erélyes mun-kásság jutalmul a vasuti hivatalnokoknak részint egész, részint félhavi fizetés utalványoztatott.

— Győr megszégyenítette Pestet. Sz. kir. Győr város közgyűlése az utcai és házakint koldu-lást véglegesen beszüntette, — s egyuttal segélyre érdemesített munkaképtelen koldusoknak a városi közpénztárból, a jövő 1871 ik január 1-től kez-dendő segélyezését — elrendelte.

— Egyetemi küldötteknek választattak a Ki-rályföldön: N. Sinken: Schlöser Frigyes székjegyző és Kauffmann úrnok. Medgyesen: Greskovits és Theil; Beszterczén: Berger városbíró és Sig-ler actuar; Brassóban: Wächter Frigyes, Bren-nerberg Ferenc és Klokner Móricz.

× Tragikomédia. Karácson másodnapján tör-tént városunkban. Az ó vár egyik sikátorán jön, jobban mondva tántorog elő egy fiatal elázott szubancz, s torka szakadtából kurjongat. Ugyanott vele szembe megy egy városzolga, kinek ingadozó lábai szüntén azt mutatták, hogy nincs oka száraz-ságról panaszkodni. Ez utóbbi komoly hivatalos positioiba teszi magát, s hogy megállhasson lábán előbbinek nyakravalójába fogózik. A szubancz ép így gondolkodott és tett. Most következett egy pár-beszéd: Szolga: „Gazember megfogtalak, most jer a dologháza, bizonyos hogy részeg vagy.” Fia-tal: „Én is megfogtalak te kétszer részeg, mert ember is vagy hivatalnok is.” Szolga: „Előre rágalmozd! kétszeresen kell lakolnod!” Szubancz: „Ne tasziton bít viszeszafelé, hisz a dologház nem a piacon, az ó-várban van.” Egyszerre egy robogo szekér kétfelé választja őket, a szolga a sikátor egyik falát, a delinquens másikat támasztja meg. És békességesen néztek farkasszemet. Megértették egymást.

× E hó 25-kén hirtelen oly roppant hideg lett, minő nálunk is ritka. A hőmérő 16 fokig szállott alá. Ugyanaz nap egy aszony meg is fagyott.

— Maros-Vársárhely város vagyona: Jöve-delmező vagyon értéke 155,685 frt, nem jövedel-mező 259,355 frt, javadalmak törke értéke 188,450 frt, a város tevéleges tőkje 50,243 frt. 5 kr, kész-letek anyagbau 1594 frt, különböző eszközök, sze-rek 9167 frt. 42 kr, bátrálékok 12,594 frt. 99 kr, előlegezések 1053 frt. 24 kr, kész pénz volt 1869 év végén 1323 frt. 31 kr. És így a város összes vagyona értéké 679,496 frt. 70 kr. Melyből

jövedelmező 394,408 frt. 13 kr, ebből leszámítandó a város, szenedőleges vagyonra 11,270 frt. 17 kr. Az 1871-ik évre megállított költségvetési előírny-zat: Rendes jövedelem 48,080 frt. 6 1/2 kr, rend-kívüli jövedelem 17,077 frt 52 kr, pálinka és szesz-árulás bérének 1/3 da 5636 frt 87 kr. Bevétel együtt 70,694 frt, 35 kr. Évi kiadás 70,564 frt 17 kr. Marad fölösleg 230 frt 18. kr. Örömmel jegyezzük meg, hogy a bevétel födözvén a kiadást, e város még nem bonyolodott a deficitek tömkelegébe; to-vábbá: e kiadások közé föl van véve most elő-ször, egy fölláthatandó polgári iskola költségei fede-zésére 4000 frt.

— Eperjesen, mint lapunknak írják, e hó 21-én a ferenczi templomban vigyázatlanságból tűz támadt, mely összes belső készleteit elham-vasztá. Az arany és ezüst kelybeket s egyéb ol-tári szereket összeolvadva szedték ki a hamuból. Szerencsére sikerült megégni a fedélzetet, külön-ben az ép akkor dühöngött erős szél bizonyára áldozatul ejti a város egy részét is.

— A bóthi pusztán talált régiségek ügyében, mint a „Hon” írja, Pestmegye azon járásbeli főcsen-d-biztosa oly erélyt fejtett ki azok összeszerzése kö-rül, hogy valóban elismerést érdemel a bazi régő-szét részéről. Inquirált azon emberek között, a kik a talált kincsen osztoztak, és sikerült az elítelt értékes darabok nagyobb részének nyomára jönnie. Van a talált érmek között három darab olvasztott arany, oly alakú és nagyságu, mint egy középszerű pogácsa; lapos ezüst darabok, valami negyedfont súlyu egy-egy; ezüst rudak, mintegy harmadfél-hüvelyk hosszúságu darabja; három kettős arany nagyságu aranyérem s körülbelül negyven darab ezüst pénz, egyik oldalán szent képpel, a másikon egy más alakkal s görög felirattal. Ez érmek véko-nyak s nem egyenes laposak, mint a mostani pén-zek, hanem behorpadtak, mint az apró játéktálcák, vagy mint egy üres gömb szeletei. A hivatalos je-lentésből lájuk, hogy a számbéki parasztek burgo-nya ásárok akadtak e pénzekre és nemes fém-da-rabokra — és amazokról azt hitték, hogy gombré-szek, ezeket pedig ólom- és rézdaraboknak tartot-ták s ilyen gyanú is vesztegette el. A vevők mind össze vannak írva s az erélyes utánjárásnak bizonyára sikerültek fog a még hiányzó darabokat is összeszerezni. A múzeum tehát szgyapadás-ra számíthat.

× Károly-fehérvárt a legközelebbi vásár alkalmával kidobolták, hogy senkinek se szabad az utjonnan kövezett piaczon, sátra előtt a sárt össze-gyűjteni vagy eltakarítani öt „pengő forint” büntetés terbe alatt.

× Ez sem utolsó a curiosumok közt. Csak-ugyan Károly-fehérvárt történt, hogy közelebről egy uri ember pipára gyujt s bona fide megy a piacon végig. Egyszer utána iramodik egy városi drabont: „megálljon uram! le a pipával, mert tiz „pengőig” büntetettik!” Az illető lekajja füstölő pipáját a kérdi: „hát szivarozni sem szabad?” „Oh az szabad kérem alássan, mert a „policezi director ur is szivarozik.”

— Mi lenne a legszebb újévi ajándék? e felett beszéltek e napokban egy kis körben, egyik szép albumot, másik gyémántkiadás könyvecskéket, a harmadik értékes ékszereket ajánlott, végre a legjobb számító így kiáltott felt: megrendelek ma-gannak S. Steindecker et Comp. hamburgi bank-háznál egy egész Loosot 7 frttal, vagy 1/4 Loosot 2 frttal, az 1871. január 18. és 19-iki huzásra s nyerek 1000—150,000, lehet 250,000 cr. márkot s annak contoijára már is megveszem mindazt, mit szépek mondatok, hisz három huzásban három-szor találták el a legfőbb nyoreményt az ezen bankbázóli hozatott sorsjegyek, tehát a nyeres csak-nem bizonyos.

— Előfizetési felhívás a „Themis” című sza-badelvű és független jogtudományi hetilapra és a magyar jogászgyűlés közlönyére, szerkeszti dr. Siegmund Vilmos. A „Themis” a magy. kir. curia (semmitőlsek és legfőbb ítélőszék), és királyi tá-blánál előadandó összes perek teljes és pontos jegy-zetét, az előadást jóval megelőzőleg, valamint a hiv. lap összes hivatalos hirdetőmnyeinek kimerítő és gyakorlatilag összeállított teljes kivonatát közli, ugy a törvénykezésre vonatkozó összes törvényja-vaslatokat és indokait, valamint a „magyar jo-gászgyűlés” elé terjesztendő indítványokat és vé-leményeket és a „budapesti ügyvédi egyetel” nek önálló munkálatait. Előfizetési feltételek: helyben házhozvadásal, vidékre bérmentes szétküldéssel: negyedévre 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frt. Az előfizetési pénzek bérmentesen és a vidékről legezészerűbben postaútvány útján a kiadóhiva-talhoz (Rudnyánszky A. könyvnyomdája, Pest, vá-cziutca 14. sz.) kéretnek beküldetni.

— Az „Erdélyi Gazdát” t, ez ügyesen szer-kesztett s a jelen gazdasági viszonyok közt nél-külözhetlen szaklapot ajánljuk t. olvasóink s álta-lában a gazdaközönség figyelmébe, pártfogásába. E lap gazdáinknak mondhatni ingyen nyujt alkalmat a gazdaságunk jövedelmezőbbé tételére vezető módok megismerhetésére; e felett ára is lehető-leg olcsóbb: egyeteli tagoknak 2 frt, nem tagoknak 4 frt o. é. egész évre.

× A helybeli zene-conservatorium f. hó 26 n tartott tisztújító közgyűlése következő eredmé-nyel folyt le: elnök dr. Hintz, jegyző Bodor An-

tal, pénztárnok Ákoncz János, igazgató Pichler Bódog, gondnok Sebell Mihály. Választmányi ta-gok: Gegenbauer József, dr. Kolozsvári János, Stöger Béla, dr. Szűcs Emil, Reich Lajos, id. Bo-dor Pál, Bogdán István, dr. Szombathelyi Gusztáv, dr. Császár Károly, Mátrai Ernő, Herman Otó, Vikol Gergely.

— A kolozsvári m. kir. pénzügyigazgatóság által Persina József II od osztályu kir. adóhivatali tiszté, Csiki Albert, Lukács József és Nán László II od osztályu kir. adóhivatali segédtisztékké ki-nevezettek.

— Ép most jelent meg Adrienne regény, írta Fialka Clotilde. Debreczen, ifj. Csáthy Károly könyvkiadó bizománya. 1871. Ára 1 frt 20 kr.

— A „Honvéd lovasistát.” Pest, nyomtatott Heckenast Gusztávval. 1870. Előadja kitérő szak-értelemmel azt, hogy „lovassági kiképzési tanfo-lyam” nélkül, melynek legalább hat hónapig kell tartania, a harczeret csak kudarcot lehet aratni. Részletesen elősorolja azon tudományokat, mely-eket a felállítandó intézetben kellene tanítani.

— Ajánljuk olvasóink figyelmébe a városunk-ban letelepedett orvos tudor Fischer úrnak orvosi jelentését a hirdetésről.

— Czéllövés. A villiersi oszátéren két párisi önkényes két portyázó porost látott közeledni a bokrok között. A két francia 100 frankban fogad, melyik tesz jobb lövést s megosztóznak a két po-roszon, egyik az egyiket, másik a másikat vévén cselba. A két lövés eldördült s mind a két porosz elesik. Az egyik orra tövébe, a másik fejébe ka-pott golyót. A ki ez utóbbit agyonlőtte, az fizette meg a fogadást, a nyeres pedig átküldte a nyere-ményt a „Siécle” nek, hol ágyu öntésére pénz gyűjtönek.

— Az alföld-fiumei vaspálya zombor eszék-villányi vonalrésze mentén fekvő Zombor, Sz. Irán, Szonta, Gombos, Erdőd, Dálya, Szarvas, Eszék, Dárda, Baranyavár, M. Boly és Villány nevű vas-úti állomások f. év dec. hó 20 tól állam- és ma-gánsürgönyök felvételére fel vannak hatalmazva.

— Egy bűnbánó tolvaj. E napokban egy em-ber lépett a városház bejáratánál álló biztoshoz, és azt mondá neki, hogy fogja őt el rögtön, mert urától, Rosenberg gabnakereskedőtől, időfolytán 3500 üres szákat lopott és adott el. Kivásága ter-mészetesen azonnal teljesítetett s az elővizsgálat-ból kitént, hogy valószínűleg igazat mondott, mert ura igen gyakran vette észre az üres szákok el-tűnését.

— Tongariró, az új-seelandi tűzhányóhegy július első napjaiban kiűrt s nagy pusztitást okoz a vidéken. Kisebb hamueső már négy év óta volt tapasztalható, de az idén eddig ismeretlen erővel hányja a tüzet. A lava folyamként ömlik ki töl-céséből s északrafelé tartva mindent elpusztít, mit útjában talál. A robbanásokat 80 mérföldnyire lehet hallani.

— Napoleon római birtokai. Az „Opinions” jelenti, hogy Napoleon excaesár az olasz kormány-nak eladta római birtokait, a fárnesei kerteket, a caesarok palotáját, a muzeumot és egyéb mútár-gyakat, melyek öt fentalálhatók, 650,000 frankért. A szerződést a császár részéről Arese gróf írta alá és Rosa ur mint tanu működött. Florenzben ezen tényben Róma elfoglaltatásának III. Napoleon által való elismerését akarják látni, ha tudniillik, neki sikerülne a trónt valaha visszaszerezni.

× Linczbén bizonyos subasz kore-mába menvén, meglehetősen költokeztett azon édes re-ményben, hogy majd fizetés nélkül odább áll, — azonban gyannuba vétetvén, kijelenté, hogy nincs pénze, a koremsáros lehat lehuza kabátját, s cse-rebe oda adta neki sejt dolgozó köntösét, — a vendég távozott s csak ekkor vette észre a confi-cáló gazda, hogy kopott kabátjában 40 frt is volt, de akkor már üthették hottal a vendég nyomát!

— A mont-cenis-i alagút ez ideig valószí-nüleg már egészen át van furva. E hó 14-én a munkások már csak 60 meternyire voltak egymás-ól a két oldalon.

— Mercadante, a hirvenes zeneszerző e hó 18 án 92 éves korában Nápolyban meghalt.

— Huszár fogadás. A Gy. K. írja: A Győr-böz közel fekvő Pinyedén a közösi bírónak, ki különben maomtaladonos is, egy icze bort akart fizetni egy ott állomásozó huszárőrmester, de a bíró nem fogadta el, mondván, hogy nincs a huszárnak pénze. Az őrmester erre egész büszkeséggel azt válaszolta: „Van biz itt akár 100 forint is! A bíró nem akarta elhinni, sőt fogadott vele, ha egy szá-zast elő tud mutatni, neki adja malmát. A fogadás azonnal tanuk előtt írásba tétetett, s a huszár elő-huzott zsebéből egy százast. A bíró szörnyen elé-rült, de a huszár nagylelkűen visszaszánta a nyert malmot, csak azt kívánta, hogy fizesse ki a bíró azt a bort, mit huszárai az nap este megisznak. A bíró örömmel egyezett bele, s így csinált jó na-pot embereinek a huszárőrmester.

(Necrolog.) A kolozsvári minorita szerzetes család fájó szívvle jelenti szeretve tisztelt testvérenek, nt. Szakácsi Vitus Atyának, aranymisécs papnak, a Szt. Háromságról címzett őrnökéggé örnökének, a baldoklók szentsége felvétele után, 82 éves korában, agyszélhűdés következtében, december 23 án reg-geli 5 órakor történt kimúltát.

Nagy szókkal hosszas dícsbeszédet tartani az üdvezültnek, itt annál kevésbé volna helyén: mert az ő élete nyitott könyv vala, melyben ismer-rős, ismeretlen minden pillanatban olvasható, mint lehet szerény hatáskörben és zajtalan működéssel hervadhatlan érdemkoszorút szerezni. Sírúsként ragyogó csillag vala ő a magyar Minorita-rend egén, a ki példás vallásoság, buzgó hitelmezés, üdvhozó tanács, ihlett szónoklat, megnyerő társal-gás, ügyefogyottak iránti kegyelet fényét árasztá szét, boldogra boldogtalatra.

Hült tetemei e hó 24 én d. u. 3 órakor szál-lították a kies fekvéstől közös sírkertbe.

Az engesztelő misék e hó 29-én d. c. 10 órakor fognak bemutattni az élet Urának, a fen-nevezetel szerzet kised templomában. A föld röge legyen könnyű a drága hullán!

(Necrolog.) Tessedik Anna, férjezett Forn-szek saját, ugy Izabella, Károly, Jolán és Béla gyermekei, valamint számos rokonai nevében mé-lyen megsomorodott szívvle jelenti a felejtethlen szeretett férj: és legjobb atyának Fornszek Gusztáv, magy. kir. bányakapitányának tevékeny élete 57 ik, boldog házassága 20 ik évében, f. évi dec. 20-án délutáni 2 órakor tödőzésben történt gyászos kimúltát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 22 én helyezettek örök nyugalomra, a kegye-leti szent mise pedig f. hó 23-án délelőtti 10 óra-kor a zalathnai róm. kath. egyházban tartatott meg. Béke poraira.

Szerkesztői nyilt posta.

Többeknek Hétfaluban. A lapunk 136 ik számában megjelent közleményre tett nyilatkozatot vettük, de nem adhatjuk, ha feleltetünk 20—30 sorba foglalva küldik be, rendelkezésükre áll a „Közönség köréből” című rovatunk; nagyobb ter-jedelmű cikkekkel e helyen az érdekes tárgyak halmaza miatt legjobb akarattal sem adhatnánk közre.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Dec. 27-n: 5% Metaliques 100 frt 56.15. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 65.45. Kamat 56.15. 1860. Kölcsön 91.90. Bankrészvény 727. Hitel-intézet részvény 200 frt 246.75. London 10 ft st. 100 frt. 23 1/4 kr 124.55. Ezüst 122.90. Cs. királyi arany 5.92. Napoleonor 20 fran. 9.98.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 76.75. Temesi 74.50. Erdélyi 75.—. Horv.-Slavon 83.50.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József

A közönség köréből. *)

A „Magyar Polgár” dec. 17-ki 165. számá-nak egyik cikkirója adatot akar nyujtani ahoz: miért van Kolozsvár város jövő évi költségvetésé-ben akkora deficit.

A város számos roskadt hidjai ujan építésé-hez a közönség közeli érdein kellő minőségű mint-egy 600 darab tölgypadlófaának való sa nincs. Jó-nak látá tehát a títis tanács a kolozsmonostori ta-nulmányi alap t. előjáróságát kérni meg, hogy az ugynevezett Hója mögött levágás alá szánt tölgyes erdeiből engedné meg a fennebbi fakellék telbető mennyiségét kiválasztani, a könnyebb és olcsóbb hazaszállítatás tekintetéből.

Megjegyezve, hogy e fa minőségire nézve a város érdekében műszaki szemle volt szükséges — a város mérnöke és erdőszeg egy ácsos és alól-irttal folyó évi novemb. 16-án a helyszínére kiszál-tak, s az egész nagy terjedelmű helyet bejárván, az alkalmaznak talált fákat — egész napi fáradsággal kijegyezték de jól megjegyezendő nem 10—12 hanem 135 darabot. Meglehet, hogy a „M. Polgár” cikkirója e munkát ép oly feltételes könnyúséggel végzendé, mennyi szükséges semmiből nagy lármát csapni.

A mi e bizottsági szemle költségét illeti, te-kintve a kiszált személyzet s ahoz még járult ko-csis és erdőpásztor is: ezek egy napi élélmére — ismét figyelmet kérek — 8 frt 20 kr a mostani drágaság közepette soknak épen nem mondható.

A bizottság fuvara továbbá alólírtnak sajátja nem volt, minthogy e végre alkalmas szekere nincs is.

Különbön jól tenné, ha cikkiró bemutatná azon urat, kitől a közölt becse adatokat vette, hát ha még városgazda is tolnék ki belőle, s miután alólírt csak a t. polgármester ur és a tanács iránti tiszteletből vállalta ideiglenesen ezen túlterhelt köte-lességet — megindhatnók, hogy ő miként tudna gazdálkodni. Miért nem hozta fel ezek helyett cikkiró a deficit apasztására azon számtalan megtett munkákat, melyeknél annyi ezrek takarítottak meg? miért nem említette a Széchenyitér kiköve-zését, hol annyi ezer forint marasztatott meg — s mely munka végrehajtásával a kényelem mellett éven-ként a város 1200 frtot vesz be pénztárába. Jöjjön ki a gazdai pályatérre, ott mutassuk be, hogy nem csak alaptalan lármát tudunk csapni, hanem oly valóságot végrehajtani, mely a deficitet vagy egész vagy nagymértékben lecsapítja.

Ebből láthatja cikkiró, hogy a kezébe szol-gáltatott numerusokból egy sem való. Egyebiránt e bizottsági tudósító kolbásza, borai, pálinkája s egyéb sajtásagos edibleinél fálalt ő már a túrlé-mes közönség elé hibább edeleket is.

Kolozsvárt, dec. 17. 1870.

A városnak lapokat is olvasó gazdája.

*) Az e rovatban megjelent cikkekért csak a saját hatósággal szemben vállal felelősséget a Szerk.

Beküldetett.

54

Minden szenvedőknek egészség a delicat Re-
valesciére du Barry által, a mely gyógyszer és
kültség nélkül következő betegségeket gyógyít:
gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, takony-
bárta-, lélegzés-, húgyhólyag- és vesebajokat, gu-
mót, aszkórt, mellszorulást, hurutot, emésztésihiányt,
dugulást, hasfolyást, álmatlanságot, gyengeséget,
aranyért, vízkört, hideglázt, szédülést, vértolulást,

fülzúgást, emelygést és hányást még a terhesség
alatt is, húgyfeszít, búskomorságot, sorvadást, csúzt,
köszvényet, sárgaságot gyógyít. — 72,000 elismer-
és gyógyításokról, melyek minden gyógyszerrel
daczoltak, áll rendelkezésre, melyekből kívánatra
kivonatokat ingyen szolgáltatnak. Táplálóból a hús-
nál, s úgy felnőttek mint gyermekeknek 50-szer
megtakarítja a gyógyszerek árát.

Ujvár, Magyarországon.

Több év óta nem volt teljes egészségem,

emésztésem mindig zavart vala, gyomorhajokkal s
nyálkassággal kellett küzdenem. E bajtól meg-
szabadított a Revalesciére tizennégy nap haszná-
lata s most hivatásomat akadály nélkül folytat-
hatom.

1/2 fontos bádog szelenczékben 1 ft 50.
1 ft 2 ft 50 kr. 2 ft 4 ft 50 kr. 5 ft 10 ft —
Revalesciére csokoláde táblákban:
12 csészére 1 ft 50 kr. 24 csé. 2 ft 50 kr. 48
csé. 4 ft 50 kr. **liszt alszban** 12 csé. 1 ft 50.

24 csé. 2 ft 50 kr. 48 csé. 4 ft 50 kr. 120 csé.
10 ft — kr.

Kapható Barry du Barry és társa által Bécs-
ben, Wallfischgasse 8. Pesten Töröknel, Kolozsvá-
rárt Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutca
a Redoute során. Továbbá: Kronstädter József
urnál kul-monostorutca 134 szám, bel-monostor-
utca 175 sz. és fűtér 2 szám a zálogintézetnél,
és mindenütt postai utánvét mellett.

HIVATALOS.

10437. 1870.

(604)

(2-3)

836.

Hirdetmény.

A gyergyó-oláh-topliczai fakészlet, mely többféle fenyűgerenda, száfa, s deszkák-
ból és tönkökből áll, és melynek egy része a fűrészmalomnál Alsó-Runkon lerakva
5616 ft, más része pedig a Vaivogyásza nevű ászok helyeken elhelyezve, 11,168 ft
értéket képvisel, az ottani m. kir. fűrészmalom-hivatalnál, 1871-ki január hó 9-dik
napján délelőtt 10 órakor zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános árverés útján fog
eladatni, mely verseny-tárgyalásra mindenki, a ki abban a törvények értelmében részt-
vehet, meghívatik.

Ugyanazon alkalommal el fog árvereztetni:
1-ör a hivatali ház és a gondnoki lak melléképületeivel, az 1300 öf belső telekkel,
és a 184 1/2 öf pusztá házhellyel együtt. Az épületek értéke 5823 ft, a bel-
és pusztá teleké 300 és 60 ft.

2-ör a nagy fűrészmalom 9000 ft,
3-ör a kis deszkavágó fűrészmalom 825 ft,
4-er az erdőfelügyelő-lak Vaivogyásán 72 ft értékkel, és
5-ör a fűrészmalom körüli lerakó és Vályapatak melletti tutaj kötő helyeknek a kincstár
illető használati bérlet joga 1889-ki marcius hó végéig, tehát még 18 évre
összesen 1260 firtal 2 helyen 21,836 öf ölet tesznek.

Végre árverés tárgyává tétetnek a gyergyó-topliczai hivatalnál levő mindennemű
lettári czikkék, fakihordó szerek, kezelési eszközök s egyéb készletek, melyek összes
értéke 1863 firta rug.

Az árverezendő faanyagok mennyisége, kimérete s egyes értéke, valamint az épü-
letek minősége s álladéka, továbbá a lettári czikkék és szerek részletes értéke külön
kimutatásban foglalva a gyergyó-topliczai hivatalnál szintugy mint a bányaigazgatóság
irodájában megtekinthető, mely értéknek 10% százaléka teszi egyszerűsind a letendő
bánapénz összegét, mely vagy készpénzben, vagy pedig magyar vasúti földhitelintézet,
avagy földterhermentesítési kötvényekben a tőzsde értéke szerint számítva, az árverezési
bizottmányok kézbesítendő.

A szó- és írásbeli ajánlatot lehet mind az egyes, mind pedig az összes árverési
tárgyakra tenni: de a m. k. pénzügyministerium fenntartja magának az árverés jóvá-
hagyását, és azon jogot, hogy saját belátása szerint az egyes, vagy az összes tárgyak-
ra tetti ajánlatokat, vagy ezeknek csak egyes tételeit fogadhassa el.

A szabályszerű bélyeggel, és az ajánlott összegnek megfelelő 10% bánapénzzel
ellátott zárt írásbeli ajánlatok **1871-ki január hó 9-én reggeli 9 óráig**
a topliczai hivatalnál elfogadhatók, és azok e felirat alatt „Ajánlat a gy-topliczai
faanyagokra“ az imént említett határidőig közvetlenül a m. kir. pénzügyministerium
igdtó hivatalához is benyújthatatnak.

Ezen lepecsételt ajánlatokban a faneműk és tárgyak, valamint az azokért ajánlott
pénzösszegek betűkkel és számmal tisztán kiirandók, és bennök nem szabad oly zára-
déknak előfordulni, mely a jelen hirdetmény feltételeivel ellenkezik.

Fensőbb helyűtt jóvá hagyatván az árverés eredménye, a lettett bánapénz
azok kivételével, melyeknek tulajdonosaitól az írás vagy szóbeli ajánlat részben vagy
egészben elfogadatot, vissza adatnak.

A vevők értesítettvén ajánlatuk elfogadásáról kötelezetnek az általok ajánlott
s fensőbb helyűtt elfogadott összes értéket 14 nap alatt készpénzben lefizetni, vagy
pedig árfolyam szerinti értékben számított állampapírokban biztosítani, mi ha meg-
történt, a vett faanyagok és eszközök az illető vevőnek szabad rendelkezésére fognak
átadatni: ellenkező esetben a megvett anyagok, lettári szerek, s egyéb tárgyak ki-
szolgáltatása megtagadotni, a vétel megsemmisített, és a lettett bánapénz a kincstár
javára bevonattni fog.

Az épületek és fekvőségek iránt külön vásári szerződés fog megkötetni, és a
vásárló köteles leend az ezen vásárlásból eredő minden névvel nevezhető költséget és
díjt hordozni.

A m. kir. bányaigazgatóságtól.
Kolozsvárt, 1870 december 17-én.

Szám. 14,558. u. k. 1870.

(599)

(3-3)

Hirdetmény.

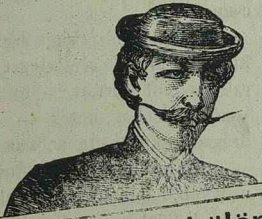
Az erdélyi földterhermentesítési kötvényeknek az 1870-ik 2-dik felére meg-
határozott kisorsolása folyó év **december hó 31-én délelőtt 9 órakor** az ország
házában, a feloszlott kir. főkörmányszék által használt tanácssteremben nyilvánosan
fog megtartatni.

Mi is ezennel közhírré tétetik.
Kolozsvárt, 1870. évi december 17-én.

Az erdélyi földterhermentesítési pénzalap m. k. Igazgatóságától.

NUM HIVATALOS.**Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket**

levél általi uton gyógyít a nehézkór valódi orvosa Dr. Killisch
O. Berlinben, jelenleg Louisenstrasse N. 45. Eddigél 100-nál
több nyavalyatörést gyógyított meg. (97) 29/12 (94-156)

Olesó minden különlegesség!
Hol lehet legujabb férfi-
és hölgy dísztárgyakat
venni?

Boscovitz A.
optikai és díszáru-
kereskedésében

Kolozsvárt, a dr. Szabó-féle házánál.

593

Olesó a legdrágább!
Olesó a legújabb!

Kifogyhatlan gyermekjáték-raktár.

Hol lehet Kolozsvártt a legszebb, legizletesebb
és legolesóbb

karácsoni és újévi ajándékokat
venni?

CSAPÓ SÁNDOR

NAGY BAZÁRJÁBAN

a hol minden a mi legujabb, szép, csinos és czélszerű a

legnagyobb választékban

kapható.

Legdúsabb díszáru- és illatszer-raktár.

Rendkívüli olcsóság!

Boér Sándor varrógép raktárában

Kolozsvártt, bel-monostorutca 190 sz. alatt,

varrógépek,

karácsoni- vagy újévi ajándéku

10 forintos havi részletfizetés

mellett, vagy esetlegesen ingyen.

Van szerencsém köztudomásra adni, hogy a velem összekötöttében levő külföldi gyárakkal oly
egyezményre léptem, mely szerint azok kötelezve vannak, karácsoni- és újévi ajándéku vásárlandó
varrógépeket, fizetésre képes vevőknek, havi 10 forintos részletfizetés mellett, és még is leszállít-
tott árban általán kiszolgáltatni, ha e kedvezményt, egyszerre az e célra készített gyűjtőveken
aláírt 10 vevő veszi igénybe!

E mellett az említett gyárak kötelezve a varrógépek terjesztésében buzgólkodó aláíró gyűjtők
részére, minden 10 darab gép után, 1 darab ingyen géppel kedveskedni, mely a t. gyűjtők között,
gyűjtésük arányához mérten, vagy természetben vagy értékben fog kiosztatni, úgy hogy a ki csak 2
élfogadható aláíró gyűjt, annak az ingyen géphez szerzett aránylagos igénye ki fog elégíteni.

Szíveskedjenek tehát a részletfizetést igénybe venni akarók, vagy az ilyenek gyűjtésére közre-
működni szándékozóik, a varrógépek árai, tájái megismerése, esetlegesen a gyűjtőveken átvétele végett
személyesen vagy levél által raktáromban mielőbb jelentkezni.

A gépek jószágért, hibátlanságáért felelősséget vállalok.

BOÉR SÁNDOR,
varrógép-raktáros, belmonostorutca 190 sz. alatt

Karácsonyi és újévi ajándékot kapni.

Tiszta nyeresemény!

Bogdán Istvánnál

Kolozsvártt.

Hogy a n. érd. közönség is ajándékot

kaphasson,

a karácsonyi és újévi

ünnepekre vásárlandó kelméket

gyári vétel-árban

rőffel mérve fogom szolgálni,

s így minden t. cz. vevőimnek előnyére

válík, mielőbb vásárlásait megtenni.

Raktárom b. Wesselényi Ferencz-
ház 166 szám.

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek.

Kolozsvártt **Stein J. Pesten Mach és Stein**

könyvkereskedésében kapható:

Irodai fali naptár

katholikus és protestáns, görög-orosz és izraelita naptárral, bélyegilleték-táb-
lakkal, a kolozsvári levélpostá indulása s érkezése, távirtda, kamat-számítás
és árendát mutató táblákkal.

Különös tekintettel hivatali használatra.

Ára 30 kr. postán küldve 35 kr.

Erdélyi képes naptár

1871. közönséges évre.

A magy. kir. ministerium s a királyhágón ineni
politikai hivatalok tisztí czimtarával ellátva.

Ára 50 kr. o. é.

Elveszett kutya.

A megtalálóknak és kézbeadóknak 10
ft a jutalma.

Leírása: pineser nagyságu, fekete
sima szőrt, négy lába és orra sárga, fü-
lei hegyesre vágottak, farka hosszú, há-
tulsó bal lábán törés nyoma látszik, s oly-
kor saútit. „Stupid“ névre hallgat.

A megtaláló jelentkezék királyuteza
41 számú házban a számtartónál. Mire a
vidéki megtaláló is felkeretik.

(605) (1-3)

Orvosi jelentés.

Alóírt tudtára adja a n. érdemű
közönségnek, hogy lakását Kolozsvárra
áttevén, **szakavatottságánál**
fogva **különösen női** és ugyne-
vezett **tífkos-betegségeket** a
külföldön nevezetes kóródkban szer-
zett legujabb tapasztalatok szerint biz-
tosan gyógyít és kezel.

Lakásánál elfogad naponként 10-
től 12 óráig délelőtt, szegények szá-
mára pedig vasárnaponként délután 3
órától 5-ig díj nélkül. Ideiglenes szállás
a Diána-fürdő épületében földszint a
bejártnál jobbra 1-ső ajtó.

Dr. FISCHER MÖR,
orvostudor.

Jöszágeladás.

Burjános Ó-Budán, Kolozsvá-
r közelében a Zitahra vezető utvon-
alban **6 hold, 978 öf belső-
séggel, lakházzal s gazdasági**

épületekkel; 209 hold 1234

öf szántó, 200 hold rét, 7 1/2

hold legelő és 427 hold 864

**öf területű jól gondozott er-
dőt** magában foglaló, — a szántó, kaszáló,
erdő és legelő egy tagban ösz-
szesített birtok, kedvező feltételek mel-
lett, szabad kézből eladó.

Értekezhetni ügyvéd **Ferenzi Mik-**
lósnál Kolozsvártt belszénutca 128 sz.
alatt. (601) 2-3

POY J.

porcellán-gyári raktára

Bécsben, Naglergasse 9 sz.

ajánl kiházasításokra és ajándékokra: virág-
cserepeket, öblönyöket, író- és tűszereket, lá-
togatógépy, kenyér- és gyimölcskosarakat, finom
porcellán-virág-bokrétákat és díszműtárgya-
kat, az egyszerűtől a legfinomabb neműkig.

1 asztali teríték, régi alak, sima fl. 8 1/2, 10, 12,
1 asztali teríték, divatos tál és mártás-
csésze fl. 12 1/2, 13, 14, 15.

1 asztali teríték, csipkés fl. 16, 18, 20, 100.

1 asztali teríték, régi alak fl. 21, 22, 24, 26,
1 asztali teríték, divatos tál és mártás-
csésze fl. 25, 26, 30, 32.

1 asztali teríték, csipkés fl. 32, 36,
40, 200.

1 thea-vagy kávé-teríték 6 szem. fl. 3 1/2, 4, 5,
5, 8, 10-30.

1 thea-vagy kávé-teríték 12 személyre fl. 6, 8,
10, 20-60.

1 mosdó-készlet 8 darab fl. 4, 6, 8, 10-30,
egész fehér fl. 2, 60.

1 mosdó-asztal öntött vasból fl. 7, 8, 10 16.
Legjobb porcellánragasz 25 kr.
tisztítópor 20 kr.

Megrendelések utánvét mellett a legpontosab-
ban teljesítetnek. — Árjegyzékek ingyen.

(600) (2-3)

Kolozsvár városában a vasútfelvé-
zető hídelvi nagy hiddal szembe-eső, s a
néhai Bernád György és neje Lakatos Te-
rész árváit tulajdonosi joggal illető „ZÖLD-
FÁHOZ“ czimzett vendégő; továbbá a
város határán, az indóház mellett fekvő
szántóföld, a brétfői szőlő-föld, a löcspál-
czán levő kaszáló az 1871 ik év ápril hó
24 től számítandó három egymásután kö-
vetkező évekre hasznonbérbe adandók lesz-
nek. Értekezhetni irántuk az árvák gyám-
jai ZATTLER MIHÁLY és POLGÁRI
ISTVÁN urakkal.

(558) (10-50)

A fogak föntartása- és

tisztítására

legjobb az

Anatherin-szájviz

ára 40 kr., mely jósága miatt 15 évi za-
badalommal vett kitüntette.

Bécsben Spitzmüller Károly
gyógytárában „zum rothen Krebs“
am hohen Markt.

Kolozsvártt:
Csapó Sándor urnál.